

KennisTraject | Samenwerking tussen bedrijfsleven en onderwijs in Limburg

In het KennisTraject worden wo- en hbo-kennisinstellingen aan Limburgse mkb-ondernemingen in de maakindustrie, logistiek en agro-food verbonden. Om zo de wederzijdse contacten, samenwerking en kennisuitwisseling te stimuleren via een intensief, pragmatisch en oplossingsgericht programma. Met het versterken van de verbinding tussen bedrijfsleven en kennisinstellingen wil LIOF (de regionale ontwikkelingsmaatschappij voor de provincie Limburg) enerzijds specifieke uitdagingen en knelpunten van Limburgse mkb'ers oplossen. Anderzijds wil LIOF studenten attenderen op interessante werkgevers en baankansen in de regio. Kennistrajecten zijn een onderdeel van de programma's LimburgMakers en LimburgLogistiek en sinds begin 2018 ook van Limburg Agro Food. Hiermee wil LIOF het concurrentievermogen van het mkb in de respectievelijke sectoren versterken en bijdragen aan het verbeteren van de concurrentiekracht van de ondernemingen.

Achtergrond en doel

LIOF startte in 2012/2013 het KennisTraject met het eerste programma LimburgMakers. Een onderdeel van LimburgMakers was en is het organiseren van betere verbindingen tussen onderwijs en bedrijfsleven. LIOF wil dat bedrijven en kennisinstellingen beter van elkaar weten waar ze mee bezig zijn en wat hun uitdagingen zijn. Ook wil LIOF studenten kennis laten maken met bedrijven in de regio om zodoende de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt te verbeteren. Het KennisTraject moet bijdragen aan het analy-

seren en oplossen van concrete bedrijfscases. Ten slotte moet het KennisTraject ervoor zorgen dat uiteindelijk ook meer afgestudeerden binnen de provinciegrenzen een baan zoeken en vinden. "Limburg heeft zo zijn pareltjes in het mkb, maar die moeten dan wel bekend zijn bij de studenten", aldus LIOF.

Aanpak

Binnen de provincie Limburg verzorgen Universiteit Maastricht, Zuyd Hogeschool, HAS Venlo en Fontys Hogeschool het inhoudelijke deel van het programma. Het programma bestaat uit drie onderdelen:

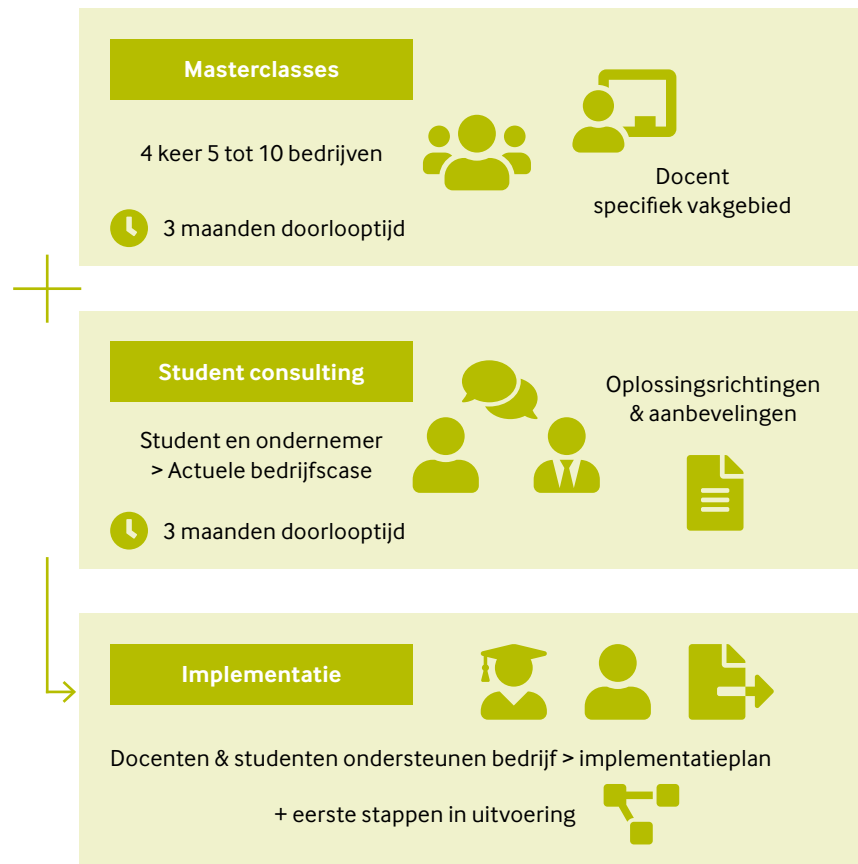
Masterclasses

Tijdens klassikale kennissessies (variërend van een drie tot een viertal), masterclasses genoemd, worden vijf tot tien bedrijven (maximaal drie managementleden per bedrijf) door docenten van de kennisinstelling theoretisch bijgespijkerd op specifieke vakgebieden. Zo biedt de Universiteit Maastricht masterclasses aan op de vakgebieden value based marketing¹ en servitization². De doorlooptijd van de masterclasses bedraagt zo'n drie maanden.

- 1 Marketing als instrument om duurzaam waarde te creëren voor zowel afnemer (klant) als aanbieder (organisatie of netwerk van organisaties), rekening houdend met andere belanghebbenden (stakeholders), zoals de omgeving.
- 2 Servitization is het proces waarbij dienstverlening een steeds grotere rol krijgt in de businessmodellen van bedrijven. Door de ontwikkeling van slimme diensten verandert service van een kostenpost in een middel om extra geld te verdienen.

Student consulting

Samen met studenten gaat elke onderneming individueel aan de slag met een actuele bedrijfsfase. Studenten ontwikkelen diverse oplossingsrichtingen en aanbevelingen, waarna de onderneming vervolgens de beste oplossing kiest. In deze fase bezoeken de studenten tevens het betreffende bedrijf en zijn er intensieve vraag- en antwoordsessies met de bedrijven om de bedrijfsfase goed in kaart te kunnen brengen. De doorlooptijd van het student consulting-traject bedraagt drie maanden.

Implementatie

Op basis van de gekozen oplossingsrichtingen en aanbevelingen wordt het bedrijf door docenten en studenten ondersteund om een implementatieplan te ontwikkelen en de eerste stappen in de implementatie te zetten.

Enkele deelnemers over het kennistraject³:

Financieel directeur Frits Cox van Madolex, een bedrijf gespecialiseerd in het optimaliseren van productieprocessen in de industrie: "Het waren allemaal eyeopeners. Ik vind het fantastisch hoe de jeugd met ons meegaat en zich onze problematiek eigen maakte en daar op een zeer professionele manier op inspeelde. Wat ik een hele mooie suggestie van de studenten vond, was dat we aan onze interne communicatie moeten werken, alvorens we naar buiten gingen communiceren. We hebben het traject als heel erg positief ervaren."

Roy Fleuren, directeur van het Vervoerscollege Venlo: "Er zijn heel veel oplossingen en ideeën die worden geconcretiseerd. In ieder geval heeft het ons behoorlijk aan het denken gezet."

Guust van de Beek (master student entrepreneurship): "Het werken aan echte business cases is iets unieks. Dat maak je eigenlijk niet mee als je op de universiteit zit. Nu kun je eindelijk aan de slag met echte problemen die mkb'ers in deze regio ervaren."

³ Bron: een testimonial waarin ondernemers, studenten en opleiders aan het woord komen over hun ervaringen met het KennisTraject. De citaten zijn, omwille van de leesbaarheid, enigszins bewerkt. Zie de volgende link voor de gehele testimonial: https://www.youtube.com/watch?v=jvSiLKva_Vc&feature=youtu.be

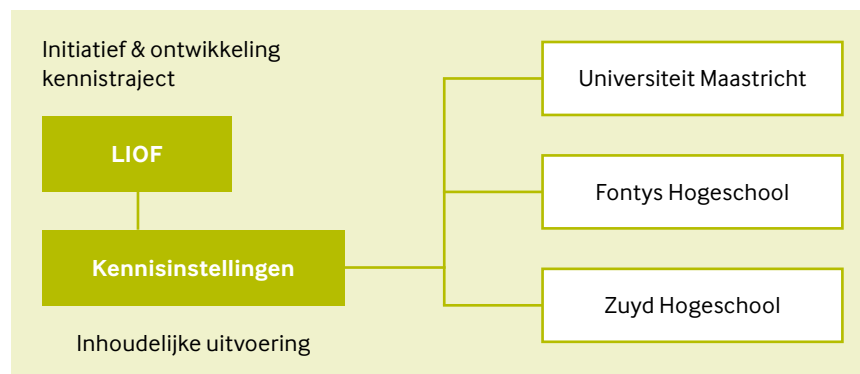

Betrokken partijen, looptijd en kosten

LIOF is de initiatiefnemer en de ontwikkelaar van dit concept. LIOF benaderde de kennisinstellingen in Limburg voor deelname aan het KennisTraject. Het project wordt uitgevoerd in samenwerking met de onderwijsinstellingen uit de provincie Limburg. Het project startte in 2013 en loopt ten minste door tot en met 2019.

De belangrijkste reden voor bedrijven om mee te doen aan de regeling is de pragmatische en 'oplossingsgerichte aanpak'. Daarnaast levert het traject voor de ondernemer vaak nieuwe inzichten en verfrissende ideeën op.

Elke masterclass duurt vier uur en start in de namiddag. De tijdinvestering per bedrijf bedraagt ongeveer 75 uur, zowel voor de masterclasses als voor student consulting. De begeleiding van de implementatie is minimaal drie tot vijf uur. Deelnemende bedrijven betalen 2.750 euro. Dit is 25 procent van de werkelijke kosten van het hele project die 11.000 euro per bedrijf bedragen. De jaarlijkse begroting van KennisTraject bedraagt globaal 300.000 euro. Dit bedrag wordt verdeeld over de programma's LimburgMakers, LimburgLogistiek en Limburg AgroFood.

Resultaat & impact

- Aan de kennistrajecten namen gedurende de afgelopen vijf jaar bijna 35 bedrijven, meer dan zeventig deelnemers en enkele honderden studenten deel. De deelnemers zijn erg enthousiast en tevreden over de bereikte resultaten.
- De kennistrajecten, en met name de onderdelen 'student consulting' en 'implementatie', dragen direct bij aan de innovatiekracht en daarmee de concurrentiekracht van de deelnemende bedrijven. Immers, binnen het traject wordt een concrete business case van het betreffende bedrijf opgelost en geïmplementeerd.
- Studenten zijn eerder of makkelijker geneigd om in hun zoektocht naar een geschikte werkgever te kiezen voor een mkb-onderneming in de regio. De ondernemer zal op zijn beurt, ook in de toekomst, makkelijker de weg naar de kennis en de studenten bij de onderwijsinstellingen weten te vinden. Beide aspecten dragen naar verwachting bij aan een stijging van de concurrentiekracht en het innovatievermogen van de onderneming.
- Vele deelnemers pasten na afloop van het KennisTraject daadwerkelijk de voorgestelde oplossingen deels of in zijn geheel toe in hun bedrijf of in hun bedrijfsvoering.

Lessen & inzichten

- Regio's die deze aanpak willen vertalen naar hun eigen situatie dienen er rekening mee te houden dat de aanpak veel tijd kost en dat de meerwaarde van de aanpak voor deelnemende bedrijven op voorhand moeilijk is te duiden en kwantificeren. Bovendien gaat er veel tijd zitten in het opstarten en uitvoeren van een dergelijke regeling.
- Het belangrijkste leerpunt is dat ondernemers en studenten door deze regeling daadwerkelijk hebben ervaren wat ze voor elkaar kunnen betekenen en hoe een intensieve samenwerking succesvol kan zijn.
- Deze regeling is een succesvol voorbeeld van een pragmatische samen-

werking tussen onderwijs en bedrijfsleven. Veel regio's hebben te maken met het uitvliegen en wegvloeien van goed opgeleide potentiële werknemers. Overheden, onderwijsinstellingen en bedrijven zijn er echter bij gebaat dat potentiële goed opgeleide werknemers daadwerkelijk in de regio aan de slag kunnen gaan.

- Een regionale aanpak en regionale betrokkenheid zijn essentieel voor het succes van kennistrajecten; zorg ervoor dat je onderzoeksvragen aansluiten bij de uitdagingen waar de bedrijven en de regio vandaag de dag mee worstelen.
- Een succesvolle uitvoering van kennistrajecten vraagt om het volledige commitment van alle betrokken partijen; de onderwijsinstellingen, de bedrijven en de overheden. De docenten van de kennisinstututen zijn zeer gemotiveerd om mee te doen aan kennistrajecten, maar hebben daarvoor wel het commitment van hun leidinggevende of hun bestuur nodig. Het bestuur van de kennisinstelling moet zich medeverantwoordelijk voelen voor het slagen van de kennistrajecten. De werkwijze en systematiek van de kennisinstututen dient daarop te worden ingericht.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Charles Mevis, Sector Developer bij LIOF, charles.mevis@liof.nl.